

Dèficit, impostos i FLA: els conflictes enquistats entre Junqueras i Montoro

El consell de política fiscal i financera fixa un dèficit autonòmic del 0,6%, rebutjat per Catalunya, el País Valencià i les Balears, que el consideren "totalment insuficient" | Montoro avança que aquest divendres aprovarà un impost a les begudes ensucrades que bloqueja el català

Oriol Junqueras, Cristóbal Montoro i Soraya Sáenz de Santamaría, al consell de política fiscal i financera | ACN

Un dels reptes que té el Govern és combinar el procés cap a la independència -que passa per un referèndum vinculant- amb la gestió del dia a dia, que sovint implica la col·laboració amb l'Estat en carpetes sectorials. El consell de política fiscal i financera, que reuneix tots els consellers d'economia i hisenda de les comunitats autònomes, és un dels organismes multilaterals als quals la Generalitat té intenció de continuar acudint en ple procés de desconexió. La reunió mantinguda aquest dijous a Madrid

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/120884/junqueras/recalca/estat/catalunya/vol/referendum/no/reformar/financament>), la primera presidida per Soraya Sáenz de Santamaría com a ministra d'Administracions Públiques, ha servit per constatar tots i cadascun dels problemes enquistats entre el vicepresident Oriol Junqueras i l'administració de l'Estat.

Cristóbal Montoro, ministre d'Hisenda, continua al capdavant de la supervisió dels comptes públics, de manera que manté el poder tributari de l'Estat i manté la lupa posada en l'evolució econòmica de totes les administracions. El conflicte amb les autonomies pel dèficit va ser el gran protagonista de l'anterior legislatura juntament amb els mecanismes de finançament posats en marxa sota l'epígraf del fons de liquiditat autonòmic (FLA). En aquests propers quatre anys -o menys, en funció de l'estabilitat d'un executiu en minoria- els ulls estaran posats en el nou model

de finançament, la principal aposta de l'executiu de Mariano Rajoy i que Junqueras continua rebutjant.

El Govern no té cap intenció de liderar les negociacions de la reforma del finançament, com el vicepresident del Govern ha recalcat aquest dijous a Madrid (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120884/junqueras/recalca/estat/catalunya/vol/referendum/no/reformar/financament>), on ha tornat a posar sobre la taula el clam del referèndum. Junqueras, que ha preferit ser "franc" -així s'ha expressat a Madrid- és l'encarregat de gestionar bona part del dia a dia autonòmic i, al llarg dels propers mesos, tindrà sobre la taula una sèrie de problemes enquistats amb el ministeri liderat per Montoro que impacten en lleis com la dels pressupostos per al 2017.

Dèficit autonòmic

En la presentació dels comptes de dimarts, el vicepresident va assegurar que si la Generalitat fes valer els seus criteris, li pertocaria un 1,18% de marge de dèficit (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120796/junqueras/reclamara/deficit/18/al/consell/politica/fiscal/financera>). Això, segons els càlculs de Junqueras, permetria una capacitat financera a la Generalitat propera als 1.540 milions d'euros. Per un criteri de "prudència", els pressupostos catalans estan fets amb la previsió d'un dèficit del 0,5%, que és la xifra que va sortir del consell de política fiscal i financera del mes d'abril. El percentatge final serà del 0,6%, després del pacte entre PP i PSOE (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120871/pp/psoe/ignoren/peticions/catalunya/pacten/topall/deficit>). Junqueras ha considerat, un cop acabat el consell de política fiscal i financera, que el topall de dèficit fixat era "totalment insuficient" per als interessos catalans.

La causa del dèficit no ha estat una batalla que la Generalitat ha afrontat en solitari, com també s'ha evidenciat aquest dijous (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120871/pp/psoe/ignoren/peticions/catalunya/pacten/topall/deficit>), quan Catalunya, el País Valencià i Balears han fet front comú contra Montoro. Poc després d'arribar al càrrec, el president Carles Puigdemont ja es va posar en contacte amb diversos presidents autonòmics -Susana Díaz (Andalusia), Ximo Puig (País Valencià) i Francina Armengol (Illes Balears)- per fixar una estratègia combativa davant del discurs del ministeri d'Hisenda. El ministre va bloquejar el pla de xoc català per haver incomplert el dèficit.

Impostos

La reunió d'avui no es pot destriar de la polèmica per la posada en marxa, a l'Estat, d'un impost a les begudes ensucrades (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120784/montoro/creara/impost/begudes/ensucrades/bloquejara/ingressos/previstos/govern?rlc=p1>), que s'aprovarà aquest divendres per la via d'un decret llei. Junqueras esperava recaptar fins a 31 milions d'euros el 2017 amb un impost calcat a Catalunya, que ara entrarà en directa col·lisió amb la iniciativa de Montoro, de disseny posterior. No és la primera vegada que passa: l'Estat ja va posar en marxa un tribut als dipòsits bancaris -a un tipus molt baix- per limitar el marge recaptatori de la Generalitat.

Economia, en aquell moment en mans d'Andreu Mas-Colell, esperava sumar fins a 600 milions d'euros amb aquest impost. El Tribunal Constitucional (TC), escenari de les trifulques competencials entre l'Estat i la Generalitat, va suspendre definitivament el tribut impulsat per la Generalitat l'estiu del 2015.

Fons de liquiditat autonòmica

José Enrique Fernández de Moya, nou secretari d'Estat d'Hisenda, va aprofitar una trobada empresarial a S'Agaró per reivindicar les virtuts del FLA, que segons ell ha permès a la Generalitat estalviar 1.136 milions d'euros en interessos financers durant el 2016. Les dades de Fernández de Moya apuntaven que Catalunya ha rebut més de 62.000 milions d'euros des que es va posar

en marxa el FLA.

Aquest mecanisme de liquiditat sempre ha estat associat a un fort enfrontament entre la Generalitat i l'Estat. Catalunya té tancat l'accés als mercats financers i, a la pràctica, està completament vigilada per Hisenda.

Deute

La reunió que van mantenir Junqueras i Sáenz de Santamaría el 21 de juliol no va servir per desbloquejar una qüestió espinosa: situar a llarg termini 1.600 milions d'euros que en aquests moments estan a curt termini. Aquesta operació comptava amb l'aval del ministre d'Economia, Luis de Guindos, però Montoro no l'autoritzava.

L'acord que va sortir d'aquella trobada és que la Generalitat podia refinançar 680 milions de deute. Es tractava d'una partida a curt termini que vencia i que requeria de l'aval de l'Estat per actualitzar-la.

Finançament

El secretari d'Estat d'Hisenda també va aprofitar el seu viatge fugaç a S'Agaró per proclamar que s'estudiarien "singularitats" de cara al nou model de finançament (<http://www.naciodigital.cat/noticia/120068/hisenda/obre/explorar/singularitats/negociar/nou/model/financament>), però les esperances són nul·les a la Generalitat. El govern espanyol porta dos anys de retard en la posada en marxa del nou sistema, i Junqueras no té previst implicar-s'hi directament i, ni molt menys, liderar-lo.

Tot i que la Generalitat va fer pública la seva intenció, fa uns mesos, de fer front comú amb les Balears pel nou finançament, el cert és que Economia no s'hi posarà al capdavant. A Palau sostenen que qualsevol negociació "dins del règim comú" no té "sentit" per afrontar les demandes catalanes, que passen per un referèndum.